

N:o 29.

Ank. till Riksd. kansli den 8 februari 1901, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående jordafsöndring från förra sergeantsbostället Götlunda n:is 5 och 6 Nol- och Lillegården om tillsammans 1 mantal i Skaraborgs län.

(I. A.)

Kongl. Maj:t har uti en till Riksdagen aflåten, till statsutskottet remitterad proposition (n:o 13) af den 30 november nästlidet år, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastik-ärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, ej mindre att ett af kommissionslandtmätaren H. O. Lundin år 1899 kartlagdt och beskrifvet område om 29 ar 10 qvadratmeter finge från utarrenderade förra sergeantsbostället Götlunda n:is 5 och 6 Nol- och Lillegården, om tillsammans 1 mantal, i Götlunda socken och Vadsbo härad af Skaraborgs län för alltid afsöndras och för utvidgning af Götlunda församlings kyrkogård till församlingen afyttras för en köpeskilliug af 300 kronor, under vilkor att församlingen egde tillträda området den 14 mars 1916, då nu löpande arrendetid för egendomen utginge, eller dessförrinnan, derest öfverenskommelse derom träffades mellan församlingen

och vederbörande innehafvare af arrenderätten till egendomen, att köpeskillingen senast å tillträdesdagen till Skaraborgs läns ränteri inlevererades, samt att församlingen uppsatte och för framtiden underhölle stängsel i områdets gräns mot kronans mark,

än jemväl att den inflytande köpeskillingen finge användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Uti förberörda statsrådsprotokoll meddelas, hurusom Götlunda församling i en af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Skaraborgs län med skrifvelse den 30 juli 1900 öfverlemnad ansökning anhållit, att då församlingens kyrkogård visat sig blifva allt mera otillräcklig till begravningsplats, för utvidgning af densamma måtte från utarrenderade förra sergeantsbostället Götlunda n:is 5 och 6 Nol- och Lillegården få afsöndras och af församlingen förvärfvas ofvanberörda af kommissionslandtmätaren Lundin kartlagda och beskrifna område om 29 ar 10 qvadratmeter; varande vid ansökningen fogadt, jemte karta öfver området, protokoll vid landtmäteriförrättning den 15 december 1899 för områdets uppmätning och kartläggning, utvisande, att området bestode af ungefär 45 centimeter djup svartmylla på dels ler- dels sandbotten med ringa lutning åt vester, samt att vatten å området ej upprunne eller derigenom hade sitt aflopp.

Med sin förutnämnda skrifvelse hade Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillika öfverlemnad ej mindre öfver ansökningen infordrade yttranden af egendomens arrendator och tillförordnade domänintendenten i länet, än äfven ett af uppbördsförvaltningen i Södra Vadsbo fögderi den 7 juni 1900 upprättadt förslag till afgäld för området äfvensom utdrag af protokoll vid kyrkostämma med församlingen den 26 i samma månad samt en af arrendatorn till Kongl. Maj:ts befallningshafvande stäld skrifvelse.

Af dessa handlingar inhemtades: att arrendatorn förklarar sig icke hafva något att invända mot bifall till ansökningen; att domänintendenten, som upplyst, att området i fråga utgjordes af en i förenämnda hemmans södra del mellan nuvarande kyrkogården och hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal Skattegården utskjutande smal remsa, hvarå boningshus och trädgård förr varit belägna, framhållit, att den föreslagna arealen syntes vara större än som för ändamålet erfordrades, men att domänintendenten, då förslaget beredde rak gräns för området och en minskning af detsamma skulle vara af föga värde för hemmanet, ansett berörda förhållande ej påkalla något yrkande från hans sida, hvarjemte domänintendenten, med

förmålan att utvidgning af kyrkogården åt annat håll ej läte sig göra på grund af lokala förhållanden, hemställt om bifall till ansökningen, under vilkor att priset för jorden, hvilken såväl i sig sjelf som till följd af dess förra användning till tomtplats och trädgård vore af särdeles god beskaffenhet och hade ett synnerligen förmånligt läge invid kyrka, skolhus och allmän väg och således borde betinga ett vida högre pris än hvad jemförelse med hemmanets öfriga jord föranledde, bestämdes till minst 10 öre för kvadratmeter; att uppbördsförvaltningen, som jemväl funnit storleken af ifrågavarande område i någon mån öfver närvarande behovet öka kyrkogårdsarealen, men på det af domänintendenten anförda skäl ansett styckning af den till afsöndring föreslagna marken ej böra ifrågakomma, åsatt denna, hvilken otvifvelaktigt vore af egendomens bästa jord, både till sin natur och brukning, samt egde en fördelaktig belägenhet, ett saluvärde af 300 kronor, beräknadt efter det i orten gängse saluvärdet för lika beskaffad jord med förhöjning af hänsyn till nämnda för området rådande förhållanden, samt uppskattat dess afkastning till 5 procent af det åsatta saluvärdet eller 15 kronor per år, som, omsatta i spanmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegångspris Litt. C. i gällande markegångstaxa, utgjorde 1,92 hektoliter, hvilken spanmåls-mängd af uppbördsförvaltningen föreslagits såsom årlig afgäld för området, att lösas med penningar efter tioårigt medelmarkegångspris; att hvarken arrendatorn eller församlingen haft något att erinra mot denna afgäld, hvarjemte församlingen förklarar sig önska förvärfva området med det första möjliga samt vara villig att till nuvarande arrendatorn eller dennes rättsinnehafvare årligen betala den föreslagna afgälden och sedermera vid löpande arrendeperiods slut på en gång erlægga 20 gånger sagda belopp; samt att Kongl. Maj:ts befallningshafvande för egen del tillstyrkt bifall till ansökningen.

På grund af remiss hade domänstyrelsen afgifvit infordradt utlåtande öfver ansökningen och dervid meddelat, att förra sergeantsbostället Götlunda n:is 5 och 6 Nol- och Lillegården vore genom styrelsens kontrakt den 7 december 1894 utarrenderadt på tjugu år från den 14 mars 1896, hvarjemte domänstyrelsen, på grund af hvad i ärendet förekommit, hemställt, att meranämnda område om 29 ar 10 kvadratmeter måtte få från egendomen afsöndras och för uppgifna ändamålet till Götlunda församling afyttras för en köpeskilling af 300 kronor, under vilkor att församlingen egde tillträda området den 14 mars 1916 eller dessförinnan, derest öfverenskommelse derom träffades mellan församlingen

och vederbörande innehafvare af arrenderätten till egendomen, att köpeskillingen senast å tillträdesdagen till länets ränteri inlevererades, samt att församlingen uppsatte och för framtiden underhölle stängsel i områdets gräns mot kronans mark; och ansåge domänstyrelsen, att köpeskillingen borde användas till inköp af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Medicinalstyrelsen, som jemväl erhållit befallning att i ärendet afgifva utlåtande, hade i anledning deraf hört förste provinsialläkaren i länet, hvilken, efter hållen besigtning å stället, såsom sin mening uttalat, att området i fråga vore i sanitärt hänseende lämpligt till begravningsplats och att genom liks jordande derstädes någon sanitär olägenhet ej vore att befara för den angränsande trakten, hvarefter medicinalstyrelsen afgifvit eget utlåtande och dervid hemställt, att ansökningen måtte bifallas.

På grund af hvad i ärendet förekommit, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 8 februari 1901.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.